

Panagis Pafitis ym.
vastaan
Trapeza Kentrikis Ellados A. E. ym.

(Polymeles Protodikeio Athinonin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Yhtiöoikeus — Direktiivi 77/91/ETY — Pankin, joka on julkinen osakeyhtiö,
pääoman muuttaminen — Direktiivin 25 artiklan 1 kohdan ja 29 artiklan 3
kohdan välitön oikeusvaikutus — Oikeuden väärinkäyttö

Julkisasiamies G. Tesauron 9 päivänä marraskuuta 1995 antama ratkaisuch-
dotus I - 1349
Yhteisöjen tuomioistuimen 12 päivänä maaliskuuta 1996 antama tuomio I - 1363

Tuomion tiivistelmä

Henkilöiden vapaa liikkuvuus — Sijoittautumisvapaus — Yhtiöt — Direktiivin 77/91/ETY soveltamisala — Pankkien, jotka ovat julkisia osakeyhtiöitä, kuuluminen soveltamisalaan — Kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan taloudellisissa vaikeuksissa olevan pankin osakepääomaa voidaan korottaa hallinnollisessa menettelyssä ja jota ei voida hyväksyä — Direktiivillä osakkeenomistajille annettujen oikeuksien käytön tekeminen mahdottomaksi vetoamalla oikeuden väärinkäytön kieltävään kansalliseen sääntökyseen, mitä ei voida hyväksyä — Velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti nimetyille henkilölle asetettujen osakkeiden omistajille osakepääoman korotuksesta — Ilmoittamisen rajoittaminen merkintää koskevan tarjouksen julkaisemiseen päivälehdissä, mitä ei voida hyväksyä

(Neuvoston direktiivin 77/91/ETY 25 ja 29 artikla)

Niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa annettua toista neuvoston direktiiviä 77/91/ETY ja erityisesti sen 25 ja 29 artiklaa on tulkittava siten, että niitä sovelletaan pankkeihin, jotka ovat julkisia osakeyhtiöitä. Yhteisöjen lainsäätäjän toisen direktiivin soveltamisalan määrittämiseksi valitsema arviointiperuste on siis yhtiön oikeudellinen muoto yhtiön toiminnasta riippumatta.

Direktiivin 25 artiklan, jonka mukaan osakepääoman korotuksesta päättää aina yhtiökokous, kanssa on ristiriidassa kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan velkaantumisen takia poikkeuksellisessa tilanteessa olevan pankin, joka on julkinen osakeyhtiö, pääoman korotuksesta voidaan päättää hallinnollisessa menettelyssä ilman yhtiökokouksen päätöstä. Direktiivillä ei tosin estetä pakkotäytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla pyritään yhtiön purkamiseen, eikä selvitystilaa, jossa yhtiöön sovelletaan pakottavia hallinnollisia järjestelyjä velkojien oikeuksien suojaamiseksi, mutta direktiiviä sovelletaan yksinkertaisessa tervehdyttämis-

järjestelmässä, jonka tarkoituksena on yhtiön toiminnan jatkumisen varmistaminen, vaikka tämä järjestelmä tarkoittaisi sitä, että yhtiön osakkeenomistajilta ja tavanomaisilta toimielimiltä viedään väliaikaisesti niiden toimivalta.

Sellaisen kansallisen säännöksen täytäntöönpanolla, jolla kielletään oikeuden väärinkäyttö, ei voida vaikuttaa yhteisön oikeussääntöjen tehokkaaseen vaikutukseen ja yhtenäiseen soveltamiseen kaikissa jäsenvaltioissa, joten kyseiseen 25 artiklaan vetoavan osakkeenomistajan ei voida katsoa käyttävän väärin oikeuttaan pelkästään siksi, että hän on tervehdyttämisen kohteena olevan yhtiön vähemmistöosakas tai että hän on hyötynyt yhtiön tervehdyttämisestä; muuten muutettaisiin tämän säännöksen soveltamisalaa.

Merkintää koskevan tarjouksen julkaiseminen päivälehdissä ei ole toisen direktiivin 29 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä tarkoitettu, nimetylle henkilölle asetettujen osakkeiden omistajalle lähetetty kirjallinen ilmoitus, kun lainsäädännössä ei edellytetä tämän säännöksen mukaista tiedon julkaisemista tätä varten nimetyssä kansallisessa virallisessa julkaisussa.